Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001133

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долгін Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Dolhin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0368-317X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 211

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина

Галузь / галузі знань: ветеринарна медицина

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Ветеринарна медицина

Дата захисту: 07-05-2025

Спеціальність за освітою: лікар ветеринарної медицини

Місце роботи здобувача: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7882

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.41.55

Тема дисертації:

1. Трихуроз собак (поширення, заходи боротьби та профілактики)
2. Canine trichuriasis (distribution, prevention and control measures)

Реферат:

1. У дисертації теоретично узагальнено та експериментально вирішено наукову проблему щодо поширення, лабораторної діагностики, заходів боротьби та профілактики за трихурозу собак на території міста Полтава (Україна). Встановлено, що середня екстенсивність та інтенсивність трихурозної інвазії у місті Полтава становила 19,8 % та 78,7±8,60 яєць/г відповідно. З'ясовано особливості асоціативного перебігу трихурозу собак з гельмінтозами та протозоозами шлунково-кишкового тракту. Встановлено, що трихуроз у 59,0 % інвазованих собак частіше перебігає у вигляді моноінвазії, у 41,0 % – мікстінвазій. Всього виявлено 6 різновидів мікстінвазій, де частіше діагностували двокомпонентні асоціації (88,1 %). Меншу частку становили трикомпонентні та чотирьохкомпонентні асоціації (10,1 та 1,8 % відповідно). Найбільш частими співчленами Trichuris vulpis були нематоди Toxascaris leonina (48,6 %) та найпростіші організми Cystoisospora canis (41,3 %). Меншу частку становили нематоди Toxocara canis (19,3 %) та цестоди Dipylidium caninum (4,6 %). Встановлено високий рівень контамінації пісочниць та прилеглих до них територій у м. Полтава яйцями нематод роду Trichuris, де 61 з 90 пісочниць виявилася забрудненою яйцями трихурисів із середнім

екстенсивним індексом контамінації – 67,78 % та інтенсивним індексом контамінації – 195,79±18,41 яєць/кг. Найбільш забрудненою яйцями нематод виявилася територія Київського району, де 25 з 30 пісочниць були контаміновані пропагативними стадіями розвитку трихурисів, а рівень забрудненості паразитами становив 83,33 % та 218,91±17,27 яєць/кг відповідно. Менш забрудненою яйцями нематод виявилася територія Подільського району, де 22 з 30 пісочниць були контаміновані яйцями трихурисів, а рівень забрудненості паразитами становив 73,33 % та 189,95±17,27 яєць/кг відповідно. Найменш контамінованою виявилася територія Шевченківського району, де 14 з 30 пісочниць були контаміновані яйцями трихурисів, а рівень забрудненості паразитами становив 46,67 % та 163,70±21,04 яєць/кг. Одночасно виявлено, що найбільш забрудненим виявився пісок, відібраний з поверхні по краях пісочниці, біля її стінок, де екстенсивний та інтенсивний індекс контамінації становили 41,11 % та 320,27±35,43 яєць/кг відповідно. З'ясовано особливості вікової, сезонної динаміки та породної сприйнятливості при трихурозі собак. Встановлено, що найбільш інвазованими Trichuris vulpis виявилися собаки у віці від 6 до 12 місяців, де екстенсивність та інтенсивність інвазії становила 31,2 % та 112,3±3,4 яєць/г відповідно. Найбільш інвазованими збудником трихурозу виявилися метиси та безпородні тварини (ЕІ – 42,2 %, ІІ – 106,7±9,4 яєць/г). Дещо менше були інвазовані трихурисами собаки мисливських (ЕІ – 20,7 %, ІІ – 95,8±9,1 яєць/г) та службових й робочих порід (ЕІ – 19,6 %, ІІ – 67,8±1,4 яєць/г). Найменші значення екстенсивності та інтенсивності трихурозної інвазії встановлено у собак декоративних порід (ЕІ – 19,6 %, ІІ – 67,8±1,4 яєць/г). Серед тварин мисливських порід найбільш інвазованими були собаки порід лабрадор-ретривер (ЕІ – 25,2 %), курцхаар (27,8 %) та ягдтер'єр (22,5 %). Серед собак службових та робочих порід найвищу екстенсивність трихурозної інвазії зафіксовано у порід ротвейлер (ЕІ – 41,4 %), бельгійська вівчарка (75,0 %). Серед собак декоративних порід найбільш сприйнятливими до збудника трихурозу виявилися собаки породи пекінес (33,3 %) і той-тер'єр (38,9 %). Сезонна динаміка трихурозу собак характеризується піком інвазії у літній (ЕІ – 20,4 % та ІІ – 103,86±4,72 яєць/г) та осінній (ЕІ – 25,6 % та ІІ – 105,72±4,13 яєць/г) періоди року. Спад показників екстенсивності та інтенсивності трихурозної інвазії встановлено в зимовий (ЕІ – 10,1 % та ІІ – 73,14±2,49 яєць/г) та весняний (ЕІ – 18,9 % та ІІ – 93,05±3,41 яєць/г) періоди року. Встановлено, що у лабораторних умовах залежно від температурних коливань (23 °С – 29 °С) термін розвитку яєць трихурисів до інвазійної стадії коливався у межах від 15 до 27 діб. За температури 23 °С впродовж 27 діб формувалося 74,0 % інвазійних яєць T. vulpis. За цієї температури гинуло 26,0 % яєць у процесі їх ембріогенезу. За температури 25 °С процес розвитку яєць до інвазійної стадії тривав 24 доби, де формувалося 77,7 % життєздатних яєць. За цієї температури гинуло 22,3 % яєць трихурисів. Зі зростанням рівня температури термін розвитку яєць поступово скорочується і становить за температури 27 °С 18 діб, а за температури 29 °С – 15 діб. Одночасно кількість формування життєздатних інвазійних яєць знижувалася і відповідно становила 81,0 та 64,3 %, а відсоток загибелі яєць зростав до 19,0 та 35,7 %. Терміни формування різних стадій розвитку яєць у процесі їх ембріогенезу залежали від температури, де зі зростанням її показників строки цих стадій також скорочувалися.

2. The dissertation theoretically summarizes and experimentally solves the scientific problem regarding the distribution, laboratory diagnosis, control and prevention measures for canine trichuriasis in the territory of Poltava city, Ukraine. The average extensiveness and intensity of trichuriasis infestation in Poltava was 19.8 % and 78.7±8.60 eggs/g, respectively. The associative course of trichuriasis in dogs with helminthiasis and protozoa of the gastrointestinal tract has been clarified in detail. In 59.0 % of infested dogs trichuriasis occurs in the form of monoinvasion, in 41.0 % as mixed infection. Altogether six types of mixed infections were identified, where two-component associations were more often diagnosed (88.1 %). Three-component and four-component associations accounted for a smaller share (10.1 and 1.8 %, respectively). The most frequent co-members of Trichuris vulpis were the nematode Toxascaris leonina (48.6 %) and the protozoan Cystoisospora canis (41.3 %). Nematodes Toxocara canis (19.3 %) and cestodes Dipylidium caninum (4.6 %) were found rarer. Sandboxes and their adjacent areas in Poltava were highly contaminated with Trichuris nematode eggs: 61 out of 90 sandboxes contained Trichuris eggs with an average extensive contamination index of 67.78 % and an intensive contamination index of 195.79±18.41 eggs/kg. The territory of the Kyiv district of Poltava was the most contaminated with nematode eggs. There, 25 out of 30 sandboxes were contaminated with propagative stages of Trichuris development, and the level

of parasite contamination was 83.33 % and 218.91±17.27 eggs/kg, respectively. The territory of Podilsky district was less contaminated with nematode eggs: 22 out of 30 sandboxes were contaminated with Trichuris eggs, and the level of parasite contamination was 73.33 % and 189.95±17.27 eggs/kg, respectively. The least contaminated was the territory of the Shevchenkiv district, where 14 out of 30 sandboxes were contaminated with Trichuris eggs, and the level of parasite contamination was 46.67 % and 163.70±21.04 eggs/kg. Peculiarities of age, seasonal dynamics and breed susceptibility to trichuriasis in dogs have been clarified. Dogs aged 6 to 12 months were most infested with Trichuris vulpis, the extensiveness and intensity of infestation were 31.2 % and 112.3±3.4 eggs/g, respectively. Half-breeds and non-breed animals were the most infected with causative agent of trichuriasis (EI – 42.2%, II – 106.7±9.4 eggs/g). Hunting dogs (EI – 20.7%, II – 95.8±9.1 eggs/g) and service and working dogs (EI – 19.6 %, II – 67.8±1.4 eggs/g) were somewhat less infested with Trichuris. The smallest rates of extensiveness and intensity of trichuriasis were found in dogs of decorative breeds (EI – 19.6%, II – 67.8±1.4 eggs/g). Among animals of hunting breeds, the most infested dogs were Labrador Retriever (EI – 25.2 %), Kurtzhaar (27.8 %) and Jagterrier (22.5 %). Among service and working dogs, the highest prevalence of trichuriasis was recorded in Rottweiler (EI – 41.4 %) and Belgian Shepherd (75.0 %). Pekingese (33.3 %) and toy terriers (38.9 %) were the most susceptible to the causative agent of trichuriasis among ornamental dogs. Seasonal dynamics of canine trichuriasis is characterized by the peak of infestation in summer (EI – 20.4 % and II – 103.86±4.72 eggs/g) and autumn (EI – 25.6 % and II – 105.72±4.13 eggs g). Declines in the indicators of the extensiveness and intensity of trichuriasis infestation were established in winter (EI – 10.1 % and II – 73.14±2.49 eggs/g) and spring (EI – 18.9 % and II – 93.05±3.41 eggs/g). It was established that in laboratory conditions, depending on temperature fluctuations (23 °C – 29 °C), the development period of Trichuris eggs to the invasive stage ranged from 15 to 27 days. At a temperature of 23 °C, 74.0 % of invasive T. vulpis eggs were formed in 27 days, and 26.0 % of eggs died during embryogenesis. At a temperature of 25 °C, the egg development to the invasive stage lasted 24 days, and 77.7 % of viable eggs were formed. At this temperature, 22.3 % of Trichuris eggs died. As the temperature rises, the egg development period gradually shortens to 18 days at a temperature of 27 °C, and 15 days at a temperature of 29 °C. In these conditions, formation of viable invasive eggs decreased and amounted to 81.0 and 64.3 %, respectively, and the percentage of egg death increased to 19.0 and 35.7 %. The timing of the formation of various stages of embryogenesis depended on the temperature, shortening as it rose.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Yevstafieva V., Dolhin O., Melnychuk V., Dedukhno A., Pishchalenko M., Krasota O. The influence of chemicals on the development and viability of Trichuris vulpis nematode eggs isolated from infested dogs. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2023. № 14 (4). P. 559–563. doi:10.15421/022381
- 2. Долгін О. С. Дослідження епізоотичної ситуації щодо трихурозу собак на території України. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2021. № 4. С. 214–220. doi:10.31210/visnyk2021.04.28
- 3. Yevstafieva V., Dolhin O. Viability of exogenous stages of development of the causative agent of trichuriasis of dogs under the influence of temperature. Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences. 2022. № 24 (107). С. 58–63. doi:10.32718/nvlvet10710
- 4. Долгін О. С. Вікова та порідна сприйнятливість собак за трихурозу. Scientific Progress & Innovations. 2023. № 26 (4). С. 131–136. doi:10.31210/spi2023.26.04.23

- 5. Євстаф'єва В. О., Долгін О. С. Ефективність симбіотика «Ентеронормін» в комплексній антигельмінтній терапії собак при трихурозі. Ветеринарна біотехнологія. 2024. № 44. С. 29–40. doi:10.31073/vet_biotech44-02
- 6. Dolhin O. Parasitic contamination of environmental objects with nematode eggs of Trichuris genus in the city of Poltava. Scientific Progress & Innovations. 2024 № 27 (3). С. 115–120. doi: 10.31210/spi2024.27.03.19
- 7. Долгін О. С. Поширення трихурозу собак в окремих адміністративних районах міста Полтава. Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (20–21 жовтня 2021, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2021. С.174–176.
- 8. Долгін О. С. Економічна ефективність способів культивування яєць нематод Trichuris vulpis. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (15–16 лютого 2022, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2022. С. 67–69.
- 9. Долгін О. С. Показники мікрофлори кишечника собак за низького ступеня трихурозної інвазії. Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції викладачів і здобувачів вищої освіти (16–17 червня, 2022, м. Дніпро). Дніпро, 2022. С. 58–59.
- 10. Долгін О. С., Євстаф'єва В. О. Діагностична ефективність методів копроовоскопічної діагностики трихурозу собак. Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (23-24 листопада 2022, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2022. С. 111–112.
- 11. Долгін О. С. Паразитарне забруднення об'єктів довкілля яйцями нематод Trichuris vulpis. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–конференції (20–21 лютого 2023, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2023. С. 53–55.
- 12. Долгін О. С., Євстаф'єва В. О. Трихуроз собак у складі мікстінвазій травного тракту. Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (26–27 квітня 2023, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2023. С. 36–37.
- 13. Долгін О. С. Дезінвазійні властивості препарату «Віросан хобі» щодо яєць нематод Trichuris vulpis. Сучасні епідемічні виклики в концепції «Єдине здоров'я». Матеріали IV щорічної Міжнародної науково-практичної конференції (23–24 травня 2023, м. Тернопіль). Тернопіль, 2023. С. 26.
- 14. Євстаф'єва В. О., Долгін О. С., Мельничук В. В. Протипаразитарна ефективність препаратів за трихурозу собак. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–конференції (15–16 лютого 2024, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2024. С. 86–88.
- 15. Долгін О. С. Сезонна динаміка за трихурозу собак у місті Полтава. Матеріали V щорічної Міжнародної науково-практичної конференції (21 травня 2024, м. Тернопіль). Тернопіль, 2024. С. 17.
- 16. Долгін О. С. Окремі питання епізоотичного моніторингу щодо трихурозу собак на території міста Полтава. Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин. Матеріали VIII Всеукраїнської науково- практичної Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри терапії імені професора П. І. Локеса (23–24 жовтня 2024, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2024. С. 120–122.
- 17. Долгін О. С., Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В. Рекомендації з діагностики, заходів боротьби та профілактики за трихурозу собак. Полтава, 2024. 24 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Долгін О. С., Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В., Шеферівський Б. С., Сіренко О. В., Дмитренко Н. І., Прийдак Т. Б. Спосіб культивування яєць нематод Trichuris vulpis: пат. № 151306, Україна: МПК (2022.01) A61D 99/00. G01N 33/48 (2006.01) u 2022 00860; заявл. 24.02.2022 ; опубл. 29.06.2022. Бюл. № 26. 4 с.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100644

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євстаф'єва Валентина Олександрівна
2. Valentyna O. Yevstafieva

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4809-2584

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богач Микола Володимирович
2. Mykola V. Bogach

Кваліфікація: д.вет.н., професор, 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2763-3663

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493008

Місцезнаходження: вул. Канатна, буд. 99, Одеса, 65039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Олександра Олександрівна

2. Oleksandra O. Boyko

Кваліфікація: к. б. н., доц., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7299-9920

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канівець Наталія Сергіївна

2. Nataliia S. Kanivets

Кваліфікація: к. вет. н., доц., 16.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9520-2999

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Сергій Олександрович

2. Serhii O. Kravchenko

Кваліфікація: к. вет. н., доц., 16.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7420-9320

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Замазій Андрій Анатолійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Замазій Андрій Анатолійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кузьміна Наталія Миколаївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна